

Fővárosi Ítéltábla  
16.Gf.40.385/2011/4.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Sokolowski Stanislaw ügyvéd (.....) által képviselt ..... (.....) felperesnek a dr. Ruzsek Róbert ügyvéd (.....) által képviselt ..... (.....) alperes elleni szerződés teljesítése iránti perében a Fővárosi Bíróság 2011. március 22-én kelt 4.G.41.522/2010/17. számú ítéletével szemben az alperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 (háromszázezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget, az államnak - külön felhívásra - 847.500 (nyolcszáznegyvenhétezer-ötszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A peres felek 2002. évtől üzleti kapcsolatban álltak egymással, melynek keretében alperes (korábbi elnevezése: ..... ) felperes által gyártott hűtőberendezéseket forgalmazott Magyarországon.

Alperes felperestől 2009-ben több tételben hűtőberendezéseket vásárolt, felperes a megvásárolt termékeket alperesnek összesen 205.214 PLN értékben kiszámlázta (EX/011/09., EX/0102/09., EX/0110/09., EX/0119/09., EX/0127/09., EX/0131/09., EX/0134/09., EX/0138/09., EX/0144/09., EX/0152/09., EX/0157/09 és EX/0169/09. számú számlák).

Alperes a termékeket átvette, a számlák ellenértékét felperesnek nem fizette meg.

Felperes 2010. április 16-án kelt levélével alperest felszólította a 205.214 PLN vételár megfizetésére.

Alperes 2010. május 11-én kelt válaszlevelében arra hivatkozott, a felperestől kizárólagos forgalmazási jogot kapott, az elmúlt időszakban azonban felmerült, felperes az írásban is megerősített kizárólagossági megállapodást többször megszegte, más cégeknek is adott el terméket Magyarországon. Vevői egy fontos részét elveszítette, felperes súlyos veszteséget, több százmillióس forgalomcsökkenést okozott.

A 2010. június 9-én fizetési meghagyással indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban felperes keresetében a Ptk. 365.§ (1) bekezdése és a Ptk. 301/A.§ (1) bekezdése alapján alperest vételár címén 205.214 PLN, és ezen összegből 15.106 PLN után 2009. szeptember 8-tól, 17.422 PLN után 2009. szeptember 19-től, 16.240 PLN után 2009. október 10-től, 13.828 PLN után 2009. október 27-től, 13.704 PLN után 2009. november 11-től, 14.110 PLN után 2009. november 22-től, 32.580 PLN után 2009. november 29-től, 7.873 PLN után 2009. december 8-tól, 18.162 PLN után 2009. december 15-től, 13.899 PLN után 2009. december 30-tól, 25.448 PLN után 2010. január 6-tól, 16.842 PLN után 2010. január 20-tól a megfizetésig járó késedelmi kamatok, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Előadta, alperessel hűtőberendezések tárgyában 2009-ben adásvételi szerződések jöttek létre, alperes a hűtőberendezéseket átvette, azonban azok vételárát felhívás ellenére nem fizette meg.

Utalt arra is, alperes felhívására adott válaszlevele valótlan állításokat tartalmaz, mivel a termékei értékesítésére alperesnek kizárólagosságot biztosító megállapodás nem jött létre közöttük, így kizárólagossági kikötés megszegéséből eredő kára sem merülhet fel alperesnek.

Az elsőfokú bíróság 2010. december 7-ére tárgyalást tűzött ki, melyre 2010. október 12-én kelt 7. sorszámú végzésével idézte a feleket a gondos pervitelre, a Pp. 141.§ (2) és (6) bekezdésére utalva.

Alperes ügyvezetője 2010. december 6-án a tárgyalás elhalasztását kérte.

A 2010. december 7-i tárgyaláson alperes betegségére hivatkozva nem jelent meg, ellenkérelmet nem nyújtott be.

Az elsőfokú bíróság 9. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt, az alperesnek 2010. december 17-én kézbesített végzésével felhívta alperest ellenkérelme és az azt alátámasztó bizonyítékai 15 napon belüli előterjesztésére, mellőzés terhével azzal,

amennyiben arra kíván hivatkozni, a felperessel kötött szerződés alapján kizárólagosan volt jogosult a felperesi termékek értékesítésére, úgy a kizárólagossági kikötés létrejöttét, kára felmerültét, a kizárólagossági kikötés felperes általi megszegésével összefüggésben álló voltát, a kizárólagossági kikötés felperes általi megszegését is bizonyítani köteles.

Alperes 2010. december 29-én jogi képviselője útján a kereset elutasítását kérte, részletes ellenkérelme előterjesztésére további határidőt kért.

Az elsőfokú bíróság 2011. január 3-án kelt 11. számú végzésével 2011. január 15-ig engedélyezett határidőt, ismételten kilátásba helyezve az elkésztett bizonyítási indítvány mellőzését.

Alperes érdemi ellenkérelmét 2011. január 24-én terjesztette elő. A határidő elmulasztásának kimentése érdekében az ügyvezető külföldi távollétére hivatkozott. A felperesi követelés jogalapját, az összecszerűségét nem vitatta, azonban a „felperesi követelés erejéig” kártérítés címén beszámítási kifogást előterjesztve, a kereset elutasítását kérte. Előadta, a felperessel létrejött együttműködés keretében felperes által gyártott termékeket nagykereskedőként forgalmazta, egy részüket a ..... áruházaknak. Felperes a kizárólagos forgalmazási jogot is rögzítő szerződéstervezetet ugyan nem írta alá, de erről szóban megállapodtak. A kizárólagos forgalmazási jog létének igazolására a közöttük történt angol nyelvű e-mailváltásra hivatkozott, azzal, az angol nyelven becsatolt e-mailben (A/2) felperes kijelentette, a termékeit a múltban, és a jövőben sem értékesíti rajta kívül másnak, s vállalta, minden olyan termék vételár megfizetését, amelyet a megkerülésével értékesít Magyarországon, elismerve egyidejűleg öt termék .....-nek történt értékesítését. Ezt követően tudomására jutott, felperes a legnagyobb versenytársa, a ..... részére is adott el megkerülésével terméket. A ..... 2009. őszén ugyanis megkereste azzal, ha továbbra is beszállító kíván maradni, csökkentse az árait, mivel egy másik cég olcsóbban szállítaná be a felperes termékeit. Bízva abban, magyarországi eladásra más nem kap terméket, a felvetést elutasította, ennek eredményeként a ..... Kft. leállította számlái kifizetését, új megrendeléseket nem adott. Beszállítója a hűtőberendezések terén a ..... lett. Állította, felperes a megkerülésével történő áruszállítással a kizárólagossági forgalmazási jogára vonatkozó megállapodást megszegte, vállalása ellenére nem kompenzálta, ezzel kárt okozott, évi 200-250 milliós forgalmat veszített el, s a közel 100.000.000 forintos befektetése megtérülésének lehetőségétől is megfosztotta. Hivatkozott arra is, a kereseti követelést nyilvánvalóan meghaladó igényét pontosan nem tudja megjelölni.

Indítványozta felperes azon számlák becsatolására kötelezését, melynek alapján megállapítható, hogy 2002. szeptembere és 2009. december 1-je között közvetlenül értékesítette az általa gyártott termékeket Magyarországon, mivel a vevők számáról, az összecszerűségről információi nincsenek.

Csatolta a hivatkozott angol nyelvű 2009. június 11-i (A/3) és június 24-i (A/2) e-maileket, továbbá A/4 sorszám alatt további angol nyelvű e-maileket mellékel, utalva arra, azok fordítása és hitelesítése folyamatban van.

Az elsőfokú bíróság 2011. január 27-én újabb tárgyalást tartott.

Felperes az alperesi bizonyítási indítvány mellőzését, határozat hozatalát kérte. Előadta, a csatolt e-mail-ek nem tartalmazzak kizárólagossági kikötést, angol nyelven „exclusive right” kifejezést, kizárólagossági kikötésről a felek között megállapodás nem jött létre, az e-mailekben használt „privileged position” csupán kiemelt fontosságú helyzetet, kiemelt partneri minőséget jelent, a bizonyítási indítvány ezért irreleváns. Az ellenérték megtérítését pedig csak magánszemély tekintetében vállalta, magánszemélynek azonban nem értékesített árut.

Az e-mail-ek OFFI hiteles fordítását, alperes ügyvezetője személyes meghallgatását, az általa előadottak vitatása esetére, felperesi ügyvezető személyes meghallgatását indítványozta.

Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson a 13. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt végzéssel 15 nap határidővel felhívta alperest az angol nyelvű e-mail-ek OFFI által készített hiteles fordításának csatolására, mellőzés terhével a kizárólagossági jog fennálltával összefüggésben további bizonyítékai, bizonyítási indítványai előterjesztésére, illetőleg annak megjelölésére, felperes mely cégek részére milyen mennyiségű és fajtájú árut értékesített. Felhívta továbbá beszámítási kifogása ezen határidőn belüli részletes kidolgozására, így arra is, kártérítési igénye milyen tételekből tevődik össze.

Figyelmeztette alperest, amennyiben 15 napon belül további nyilatkozatot, bizonyítási indítványt nem terjeszt elő, a felhívásnak nem tesz eleget, az alperesi ügyvezetőt a következő - hivatalból kitűzendő - tárgyalásra nem állítja elő vállalkásának megfelelően, a következő tárgyaláson a rendelkezésére álló iratok alapján fog határozni.

Ezt követően tanácsváltás történt, majd az elsőfokú bíróság 2011. február 7-én kelt végzésével 2011. március 22-i tárgyalásra idézte a feleket, végzésében mellőzés terhével felhívta őket bizonyítékaik, bizonyítási indítványaik 13. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített végzésben foglaltaknak megfelelő, az ott megszabott határidőn belüli előterjesztésére.

Alperes 2011. március 21-én előkészítő iratot terjesztett elő.

Becsatolta a korábban már mellékel e-mailek 2011. február 21-i keltezésű hiteles fordítását, továbbá csatolt egy angol nyelvű „Distributorship agreement” megnevezésű szerződéstervezetet, melyet álláspontja szerint felperes annak bonyolultsága miatt nem írt alá, azonban annak lényegében megállapodtak, miszerint felperes kizárólagos forgalmazási jogot biztosít számára. A

kizárólagossági megállapodás megszegésére nézve fenntartotta korábbi bizonyítási indítványait. Indítványozta továbbá a ..... és a ..... felhívását nyilatkozattételre, miszerint forgalmaztak-e felperestől közvetlenül beszerzett termékeket, ha igen, milyen mennyiségben. Hangsúlyozta, a felperesi számlák benyújtása azért elengedhetetlen, mivel csakis azok ismeretében lehetséges a felperessel szembeni követeléseösszepszerűségének megjelölése.

Alperes a 2011. március 22-i tárgyaláson a megkerülésével történt magyarországi forgalmazás alátámasztására további angol, illetve magyar nyelvű e-mail-eket csatolt. Úgy nyilatkozott, nem látja értelmét a megjelent alperesi ügyvezető felperesi ügyvezető távollétében meghallgatásának, indítványozta felperesi ügyvezető megidőzését. Hangsúlyozta, beszámítási kifogásának alapja nem az a vételár, amelynek megtérítését felperes a hivatkozott e-mailben vállalta, hanem a kizárólagos forgalmazási jog, mint szerződéses kötelezettség megszegésével okozott kárainak megtérítését kéri.

Az elsőfokú bíróság 2011. március 22-én kelt 4.G.41.522/2010/17. számú ítéletével kötelezte alperest 205.214 PLN tőke és ezen tőkeösszegeből 15.106 PLN után 2009. szeptember 8-tól, 17.422 PLN után 2009. szeptember 19-től, 16.240 PLN után 2009. október 10-től, 13.828 PLN után 2009. október 27-től, 13.704 PLN után 2009. november 11-től, 14.110 PLN után 2009. november 22-től, 32.580 PLN után 2009. november 29-től, 7.873 PLN után 2009. december 8-tól, 18.162 PLN után 2009. december 15-től, 13.899 PLN után 2009. december 30-tól, 25.448 PLN után 2010. január 6-tól, 16.842 PLN után 2010. január 20-tól a kifizetés minden naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-al növelt összegével megegyező mértékű kamat, valamint 1.643.915 forint perköltség megfizetésére Az ítélet indokolásában, utalva a Ptk.198.§ (1), 365.§ (1) bekezdésére, a 298.§ a) pontjára, a 300.§ (1), 301.§ (1) és a 301/A.§ (2) bekezdésére, a Pp. 164.§ (1) bekezdésére, valamint az alperes kereseti követelés jogalapját és összezszerűségét elismerő nyilatkozatára, rögzítette, a követelés igazolása további bizonyítást nem igényelt. A továbbiakban kifejtette, a beszámítási kifogást érdemben nem vizsgálta, az alperes bizonyítási indítványait mellőzte, rámutatva, alperes 2011. január 24-i ellenkérelmében a felperesi termékek tekintetében kizárólagos forgalmazási jogára, ezen jogát biztosító megállapodás felperes általi megszegésére hivatkozott, kárigényét azonban továbbra sem pontosította, nem jelölte meg kára összezszerűségét és azt sem, az pontosan miből áll, kártérítési igénye milyen tételekből tevődik össze. Alperest beszámítási kifogása pontosítására 2011. január 27-i tárgyaláson újból felhívta, alperes előkészítő iratát és bizonyítási indítványait 2011. március 21-én ismételten elkéssetten terjesztette elő. Az elkéssett irat sem tartalmazza azonban, pontosan milyen kára keletkezett alperesnek a felperes szerződészegő magatartásával összefüggésben. Alperes a 2011. március 22-i tárgyaláson sem terjesztett elő részletes tényállást, az összezszerűség megjelölésének hiányát azzal indokolta, az összezszerűséget kizárólag a felperes által csatolandó számlák alapján tudja megjelölni, mely

nyilatkozat azonban ellentmondásban állt azzal, kárigénye nem a felperes által értékesített termékek vételárából áll. Mindezekre figyelemmel a Pp. 3.§ (4), 8.§ (1)-(2) bekezdése, 164.§ (1) bekezdése, valamint a Ptk. 339.§ (1) bekezdése alapján az alperes által a szerződésszegés bizonyítására vonatkozó, határidőben előterjesztett bizonyítási indítványokat, valamint az alperesi ügyvezető személyes meghallgatását mellőzte, alperes ugyanis a kártérítés törvényi tényállási elemei vonatkozásában teljes körű tényelőadást nem tett, igényét határozottan nem jelölte meg, így a felajánlott bizonyítás mellőzésének volt helye.

A 2011. március 21-én érkezett és a 2011. március 22-én előterjesztett bizonyítási indítványok és bizonyítékok figyelembe vételét azok határidőn túli előterjesztésére, és az alperesi magatartás perelhúzó voltára tekintettel a Pp. 8.§ (1)-(2) bekezdése, valamint 141.§ (2) és (6) bekezdése alapján mellőzte.

Minderre tekintettel alperes kereset szerinti marasztalásának volt helye.

Az ítélettel szemben alperes fellebbezett jogi képviselő útján. Az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Változatlanul állította, felperes Magyarország területére kizárólagos forgalmazási jogot biztosított részére, felperes szerződésszegést követett el azzal, másoknak is értékesített Magyarországon termékeket. Ennek igazolására levélváltást, szerződéstervezetet mellékelte. Az elsőfokú bíróság tévesen rögzítette, beszámítási kifogásának összegszerűségét nem jelölte meg, mivel kártérítési követelését a felperesi követelés erejéig kérte beszámítani. Az összegszerűség tehát megjelölésre került, arra nézve felhívást, tájékoztatást nem kapott, esetlegesen forintban kellene meghatároznia. Az elsőfokú bíróság tájékoztatási kötelezettsége elmulasztásával, nem pontos felhívásával, illetőleg azzal, érdemi ellenkérelmét nem tartalma szerint vette figyelembe, eljárási szabályt sértett. Utalt arra, az elsőfokú bíróság 9. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzése az összegszerűségre nem terjedt ki, az ellenkérelem a benyújtott bizonyítékokat, bizonyítási indítványokat tartalmazta. Az elsőfokú bíróság a 2011. január 27-i tárgyaláson ezen bizonyítékokat, bizonyítási indítványokat nem mellőzte, ellenkérelmét elfogadta. A 13. számú jegyzőkönyvbe foglalt felhívásra csatolta az e-mail-ek hiteles fordítását, a fordítások egyértelműen igazolják a felek közötti megállapodást a kizárólagos forgalmazási jog vonatkozásában, illetve annak megszegését. Korábbi bizonyítási indítványait fenntartva benyújtotta a kizárólagos forgalmazási jogot szintén bizonyító szerződéstervezetet, az általa ismert cégeket név szerint megjelölte. A bizonyítási indítványai teljesítése esetén kerülhetett volna azonban abba a helyzetbe, hogy megjelölje mindazon cégek nevét, akik részére felperes szerződésszegő módon közvetlenül értékesített termékeket. A számlák alapján lett volna lehetőség az egyes termékek mennyiségének, fajtájának megjelölésére, részletes tényállás előterjesztésére. Előadta, kártérítési igénye elmaradt haszonból tevődik össze abból következően, a megkerülésével Magyarországon közvetlenül a felperes által értékesített termékek árását nem tudta haszonként realizálni. Ellenkérelmében az „elmaradt haszon” megjelölésének hiánya nem lehet érdemi vizsgálat nélküli elutasítási ok, mivel a kártérítés, mint

jogcím megjelölésre került. Hangsúlyozta, a bizonyítási felhívás egy részének teljesítése, az ahhoz szükséges okiratok hiányában, teljesíthetetlen volt.

Nem vitatva a 2011. január 24-i érdemi ellenkérelme határidőn túli előterjesztését hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság ellenkérelmét bevárta, és annak ismeretében tett új felhívást és adott tájékoztatást a bizonyítási teherről. A tanácsváltást követően ezért eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság azzal, hogy a már elfogadott bizonyíték hiteles fordítását, mely egyébiránt az annak előterjesztésére biztosított határidőben nem készült el, mellőzte a bizonyítékok közül, a beszámítási kifogást érdemben nem vizsgálta.

Vitatta, hogy az elsőfokú bíróság által megjelölt ellentmondás a két nyilatkozata között fennállna. A becsatolt e-mail-ben felperes tett olyan ajánlatot, amennyiben talál olyan személyt, aki részére közvetlenül, a megkerülésével értékesített Magyarországon, abban az esetben a termék vételárát megfizeti részére. A nyilatkozata arra vonatkozott, nem ezen vételárát érvényesíti felperessel szemben. Beszámítási kifogását az árrés, mint elmaradt haszon jogcímén terjesztette elő, így nincs ellentmondás, a vételárra vonatkozó igényérvényesítés a káronszerzés tilalmába ütközne.

Előadta továbbá, a szerződéstervezet hiteles fordításának csatolását anyagi helyzete nem tette lehetővé, másrészt a tervezet tartalmazza az „exclusive” kifejezést, mint a felperes kizárólagos forgalmazóját, s mivel a 2011. január 27-i tárgyaláson a felperes hivatkozott az „exclusive right” fogalomra, mint kizárólagos forgalmazási jogra, a kizárólagos forgalmazási jog fennállta hiteles fordítás nélkül is megállapítható. Állította, bizonyítási indítványai nem a per elhúzását, hanem a tényállás feltárását szolgálták.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárásban előadottakat fenntartva hangsúlyozta, alperes a beszámítási kifogása jogcímeeként megjelölt kártérítés tekintetében köteles volt bizonyítani a jogellenes magatartását, a kár bekövetkeztét, a kettő közötti okozati összefüggést. A Pp. 2.§ (1), 3.§ (3)-(4), a 8.§ (1) bekezdésében írtakra utalva előadta, az elsőfokú bíróság részletesen összefoglalta azon alperesi mulasztásokat, amelyek különösen a Pp. 141.§ (2), valamint (6) bekezdés szerinti jogkövetkezmények alkalmazásához vezettek. Kiemelte, alperes már a pert megelőzően is állítólagos szerződésszegő magatartására hivatkozott, ezért már a peres eljárás elindítása előtt lehetősége volt a beszámítási kifogására vonatkozó részletes álláspontja kialakítására, közlésére, az ezt igazoló bizonyítékok megjelölésére. Alperes az első tárgyalásról 2010. október 22-én szerzett tudomást, az elsőfokú bíróság többszöri felszólítására, határidő meghosszabbítása ellenére még a 2011. január 24-én előterjesztett érdemi ellenkérelmében sem pontosította kárigényét. Alperes az utolsó, 2011. január 27-i felhívásnak sem tett a 15 napos határidőben eleget, ismét perelhúzó magatartást tanúsítva, előkészítő iratát 2011. március 21-én, tehát több mint 60 nap elteltével terjesztette csak elő.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A Pp. 121.§ (1) bekezdés c) pontja szerint a keresetlevélben meg kell jelölni az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával.

A Pp. 139.§-a értelmében a kereseti kérelemmel szembeni ellenkérelem érdemi védekezést, illetve ellenkövetelést (vizontkeresetet, beszámítást) is tartalmazhat. E jogszabályhely azt is kimondja, az ellenkérelemben elő kell adni az annak alapjául szolgáló tényeket és azok bizonyítékait.

A Pp. 2.§ (1) bekezdése értelmében a bíróság feladata, a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogának érvényesítése.

A Pp. 3.§ (3) bekezdése akként rendelkezik, a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A (4) bekezdés utolsó fordulata pedig azt is kimondja, a bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkésetten, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik.

A Pp. 3.§ (5) bekezdése a szabad bizonyítás elvét deklarálja.

A fenti rendelkezésekkel összhangban a Pp. 141.§ (2) bekezdése előírja, amennyiben ez a tényállás megállapításához szükséges, a bíróság a feleket felhívja nyilatkozataik megtételére és lefolytatja a bizonyítási eljárást. A fél köteles tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait - a per állása szerint - a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni.

A (6) bekezdés szerint, ha a felek valamelyike a tényállításának, nyilatkozatainak előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével a (2) bekezdésben előírt

kötelezettség ellenére alapos ok nélkül késlekedik és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevárása nélkül határoz, kivéve, ha álláspontja szerint a fél előadásának, előterjesztésének bevárása a per befejezését nem késlelteti.

A Pp. 164.§ (1) bekezdésének a bizonyítási teherre vonatkozó szabálya szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

A Pp. 166.§-ának (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, bizonyítási eszközök különösen a tanúvallomások, a szakértői vélemények, a szemlék, az okiratok és egyéb bizonyítékok.

A Pp. idézett rendelkezéseiből leszűrhető, az érvényesíteni kívánt jog alapjául szolgáló tények megjelölésének, azok bizonyítékai rendelkezésre bocsátásának, illetve a bizonyítás indítványozásának kötelezettsége a feleket terheli, ez irányadó a kereseti követeléssel szemben előterjesztett beszámítási kifogásra is. A bíróság pedig a szükséges tájékoztatással, megfelelő határidő tűzésével, a mulasztás jogkövetkezményére figyelmeztetéssel köteles felhívni a feleket kötelezettségeik teljesítésére. A felhívás, tájékoztatás azonban csakis az ügy elbírálása szempontjából releváns, bizonyítandó tény megjelölésére szorítkozhat, nem terjedhet ki a felek perbeli szerepéből adódóan a felekre háruló, a perbeli előadásaikat alátámasztandó, általuk eredményesen hivatkozható bizonyítékok konkrét megjelölésére, nem veheti azt a bíróság a fél szerepét, „ötletet adva” arra nézve, hogy adott perbeli előadás milyen módon, milyen bizonyítékokkal bizonyítható, támasztható alá. Ez mindenkor a felek feladatát, „bizonyítási kockázatát” képezi. Amennyiben pedig a fél a bizonyítási indítványt neki felróható okból nem, vagy elkésetten, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, ennek jogkövetkezményét a bíróság a bizonyítás mellőzésével köteles levonni.

Az adott ügyben az elsőfokú bíróság az első tárgyaláson meg nem jelent és ellenkérelmet elő nem terjesztő alperest már 2010. december 7-én kelt végzésével mellőzés terhével felhívta ellenkérelme és azt alátámasztó bizonyítékai 15 napon belüli előterjesztésére, a kizárólagossági kikötés létrejöttének, annak felperes általi megszegésének, kára bekövetkeztének bizonyítására.

Alperes a meghosszabbított határidőt is elmulasztva a kereseti követeléssel szembeni, nem vitásan a követelés erejéig kártérítésben megjelölt beszámítási kifogását 2011. január 24-én terjesztette elő. A kártérítési követelése tényalapjául a kizárólagos forgalmazási joga fennálltára, ennek felperes általi megszegésére hivatkozott, az ezzel összefüggésben felmerült, saját állítása szerint is a kereseti követelést meghaladó kárát pedig a felperes által ígért kompenzálás

elmaradásában, forgalomkiesésben, valamint befektetései megtérülésének elmaradásában jelölte meg. Ezen tényállításai igazolására azonban többszöri - a jogszabályok, s fent kifejtettek szerint megfelelő tartalmú - felhívás ellenére értékelhető okiratot - így például a bevételi várakozásokat tartalmazó üzleti tervet, kalkulációt, a korábbi évek árbevételére, az ezzel szembeni bevételkiesésre vonatkozó kimutatást - nem csatolt, a vélekedése szerint a kizárólagos forgalmazási joga létrejöttét igazoló angol nyelvű e-mail-t pedig még egyszerű magyar nyelvű fordításban sem nyújtotta be. A bizonyítási indítványt a kizárólagos forgalmazási joga felperes általi megszegése és a kára bekövetkezte körében terjesztette elő, felperes számlák benyújtására kötelezését indítványozva.

Az elsőfokú bíróság 2011. január 27-én szintén mellőzés terhével felhívta alperest a kizárólagossági jog fennálltával összefüggő bizonyítékai, bizonyítási indítványai 15 napon belüli előterjesztésére, majd a tanácsváltást követően az elsőfokú bíróság a felhívást 2011. február 7-én kelt végzésével megismételte.

Az iratokból megállapíthatóan az angol nyelvű e-mail-ek hiteles fordítása kétségtelenül a január 27-i végzésben megjelölt határidőt követően 2011. február 21-én készült el, de alperes ezen időponthoz képest is azokat csak 2011. március 21-én terjesztette elő, s ezen okiratok, valamint az ugyancsak nem magyar nyelven csatolt szerződéstervezet figyelembe vételét kérte a felperes által gyártott hűtőberendezések tekintetében fennálló kizárólagos forgalmazási joga igazolására, fenntartva a számlák vonatkozásában előadott bizonyítási indítványát. 2011. március 22-én pedig a forgalmazási jogra vonatkozó megállapodás megszegésének bizonyítására további okiratokat csatolt, s a felperesi ügyvezető meghallgatását indítványozta.

Tekintve alperes a kártérítésben megjelölt beszámítási kifogását a kizárólagos forgalmazási joga fennálltára alapította, ezért a bizonyítás is elsődlegesen e körben terhelte, kizárólagossági joga fennálltának igazolását követően kerülhetett volna ugyanis sor ennek felperes általi megszegése és az esetlegesen bekövetkezett kára vizsgálatára.

Alperes azonban a kizárólagossági joga fennálltának bizonyítására mellőzés terhével történt többszöri felhívásnak sem tett határidőben eleget, ezért az elsőfokú bíróság az elkésetten előterjesztett bizonyítási indítványokat helytállóan mellőzte, s helyesen állapította meg, hogy a beszámítási kifogás érdemben nem volt vizsgálható, s ennek jogkövetkezményét is helyesen vonta le a kereseti követelést jogalapjában és összecszerúságában egyébiránt nem vitató alperes marasztalásával.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja, valamint 4/A.§-a alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Alperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 847.500 forint fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

Budapest, 2012. január 27.

. Rózsa Éva s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.  
előadó bíró

. Hegedűs Mária s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika  
bíróági ügyintéző